

Basın Açıklaması

İhmalle Geçen On Yılların Faturası: Mısır'ın Susuzluk ve Sel Paradoksu

Mısır'da köyleri yutan, onlarca aileyi evsiz bırakan sel felaketi bir doğa olayı değil, çok daha derin bir ihanetin ve beceriksizliğin sonucudur. Bu felaket; rejimin Mısır'ın su haklarını peşkeş çekmesinin, halkın dertlerine karşı müzminleşmiş kayıtsızlığının ve ülkenin kaynaklarını, ulusal güvenliği ve milletin çıkarlarını korumaktan aciz bir şekilde yönetmesinin sadece bir tezahürüdür. Mevcut kriz, bir anda ortaya çıkmış değildir, aksine başarısız politikaların uzun vadeli ve kümülatif birikiminin bir neticesidir. Söz konusu politikalar, devleti su kaynaklarını savunma araçlarından yoksun bırakmış ve Etiyopya'nın Rönesans Barajı üzerinden Mısır ve Sudan'ın can damarı olan Nil'i kontrol etmesine kapı aralamıştır.

Mısır'ın basiretsiz ve teslimiyetçi politikaları, Etiyopya'nın eline bölge tarihinde görülmemiş bir stratejik koz vermiş, Mısır'ın su ihtiyacının %80'inden fazlasını sağlayan Mavi Nil suları üzerinde tam kontrol sağlamasına olanak tanımıştır. Rejim, Nahda Barajı'nın ilan edildiği ilk günden beri, ulusal hakları koruyacak ve halkını savunacak cesur bir duruş sergilemek yerine, fiili durumu acizce kabullenmeye ve boş uluslararası vaatlere sığınmaya dayalı zavallı bir müzakere çizgisi izlemiştir.

Etiyopya'nın, bağlayıcı bir hukuki çerçeve olmaksızın baraj dolum süreçlerini tek taraflı olarak tamamlaması, Etiyopya'ya Mısır ve Sudan yönlü debi üzerinde fiili bir hâkimiyet sağlamasına imkân tanımıştır. Addis Ababa, barajın kapaklarını kendi çıkarlarına göre, hatta bazı yetkililerinin küstahça belirttiği gibi "keyfine göre" veyahut da Amerika'nın dayattığı şekilde açıp kapatmaktadır. Böylelikle baraj, Etiyopya ve efendilerinin dilediği an Mısır'a karşı kullanabileceği siyasi, ekonomik ve güvenlik amaçlı bir baskı aracına dönüşmüştür.

Bu su silahının iki namlusu var ve ikisi de Mısır'a dönük. İlk namlu 'susuzluk': Etiyopya, barajın kapaklarını kapattığında veya su akışını azalttığında, Mısır'ı tarımı, sanayiye ve içme suyu kaynaklarını vuracak yıkıcı bir su kıtlığı tehlikesiyle karşı karşıya bırakacaktır. Silahın ikinci namlusu ise 'sel felaketi'dir. Son dönemde örneklerini gördüğümüz gibi, baraj kapaklarının aniden sonuna kadar açılmasıyla serbest bırakılacak devasa bir su kütlesi, köylerin sular altında kalmasına, evlerin yıkılmasına ve hatta Mısır'ın gözbebeği Asvan Barajı'nın bile ciddi bir tehlike altına girmesine yol açacaktır. Nil'in kontrolü artık Mısır'ın elinde değil; rejim, elindeki tüm güç kozlarından feragat edip Mısır'ın su haklarını gönüllü olarak peşkeş çekerek ülkeyi dış iradenin oyuncağı yapmıştır.

Bugünkü sellerin bu kadar yıkıcı olmasının bir nedeni de, Mısır'ın olası taşkınları yutabilecek su altyapısını yıllar içinde ortadan kaldırmış olmasıdır. Bir zamanlar sulama kanalları, nehir kolları ve drenaj kanalları, fazla suyu tahliye edip dağıtan, hem doğal hem de insan yapımı entegre bir ağ oluşturuyordu. Bu sistem sayesinde tarım arazileri ve köyler sellerden korunuyordu. Ne var ki, geçtiğimiz on yıllar boyunca bu hayati ağlar hem ciddi bir şekilde ihmal edilmiş hem de çoğu zaman kasıtlı olarak toprakla doldurulmuştur.

Nitekim resmi rakamlar, Mısır'daki su altyapısının nasıl bir talanla karşı karşıya olduğunu gözler önüne seriyor. Spesifik olarak, yalnızca 2025 yılı içerisinde Nil Nehri havzasına yönelik 18.000'i aşkın ihlal vakası raporlanmıştır. Buna ek olarak, 2021 yılından itibaren, ilgili mevzuatla koruma altına alınan 'Nil koruma kuşağı' ve 'taşkın yatağı arazileri üzerinde 20.000'den fazla ruhsatsız yapılaşma tespit edilmiştir. İşin en acı tarafı ise, bu yasa dışı yapılaşmanın gizlice değil, bizzat devletin gözleri önünde, adeta resmi bir geçit töreniyle gerçekleşmiş olmasıdır. Devletin ilgili kurumları ise bu talanı durdurmakta ya çekimser kalmış ya da yolsuzluk, torpil ve kurumsal çürümenin bir sonucu olarak bu duruma bilerek ve isteyerek göz yummuştur.

Devlet, proaktif bir su yönetimi stratejisi benimsemek yerine - ki bu strateji, taşkınları absorbe etmek ve bu suyu arazi ıslahı için kullanmak amacıyla nehir kesitlerini genişletmeyi ve atıl durumdaki yan kolları

rehabilite etmeyi içerirdi - tam tersi yönde bir politika tercih etmiştir. Bu politika, mevcut drenaj ve sulama kanallarının doldurulması ve nehir yatağının tarımsal ve yapısal kullanıma açılması şeklinde tezahür etmiştir. Bu eylemlerin neticesinde, hidrolojik sistemin ani taşkın piklerini yönetme ve sönümlleme kapasitesi önemli ölçüde azalmıştır.

Bir zamanlar suyun tahliyesi için ayrılmış olan bu topraklar, zamanla ya kaçak yerleşim bölgelerine ya da ruhsatsız tarım arazilerine dönüşmüştür. Bu arazi kullanım değişikliği, söz konusu bölgeleri, Nil Nehri'nin su seviyesindeki her artışta doğrudan taşkın riski etki alanına dahil etmiştir. Etkin erken uyarı sistemlerinin yokluğu ise, yerel halkın kriz anında hazırlıksız yakalanmasına neden olmuştur. Vatandaşlar, hızla yükselen su seviyeleri ve konutlarının yapısal bütünlüğünü kaybetmesi gibi çoklu tehditlerle, devlet tarafından sağlanan somut bir koruma olmaksızın yüzleşmek zorunda kalmışlardır.

Söz konusu ihmal, Mısır'ın tarım sektöründeki daha geniş kapsamlı bir politika başarısızlığından ayrı düşünülemez. Devlet, gıda güvenliğini sürdürülebilir kılacak rasyonel adımlar atmak –sulama altyapısını geliştirmek, drenaj ağlarını rehaibilite etmek ve tarımsal arazi varlığını genişletmek– yerine, arazi verimliliğine katkısı olmayan göstermelik projelere yönelmiştir. Buna mukabil, verimli tarım arazilerinin spekülatif yatırım veya konut projeleri için imara açılmasına ve tarım dışı amaçlarla kullanılmasına müsaade edilmiştir. Bu politikanın neticesinde, son on yıllarda önemli miktarda tarım arazisi kaybedilmiş ve ülkenin hidrolojik şoklara karşı kırılganlığı artmıştır.

Su, hayatın en temel yapı taşlarından biridir ve İslam'a göre, onu korumak ve doğru yönetmek devletin en asli görevlerindendir. Bu nedenle, ister sel baskınları olsun ister kuraklık, devlet bütün imkanlarını kullanarak su kaynaklarını korumakla ve halkını bu tür tehlikelerden muhafaza etmekle yükümlüdür. Bu hayati meselede gevşeklik göstermek, basit bir idari hata olarak geçiştirilemez! Allah'ın yöneticiye verdiği kutsal emanete ihanettir ve bu ihanetin bedeli hem bu dünyada hem de ahirette çok ağır olacaktır.

Ayrıca, İslam dış baskılara boyun eğmeyi veya bağımlılık ilişkilerini kabul etmez. Tam aksine, ümmetin stratejik varlıklarını korumak için kararlı siyasi ve askeri politikalar izlenmesini ve ümmetin can damarı niteliğindeki kaynakların kontrolünün hiçbir yabancı gücün eline geçmesine izin verilmemesini farz kılar. Rönesans Barajı'nın büyüyerek Etiyopya'nın elinde bir "hayat vanasına" dönüşmesine göz yummak, bir yöneticinin ümmetin çıkarlarını koruma göreviyle bağdaşmayan, tehlikeli bir siyasi ihmalkarlıktır.

Bu durumun neticesinde Mısır, dış kaynaklı bir hidro-stratejik silaha karşı kırılgan bir pozisyona düşürülmüştür. Ve Mısır'ın bugünkü acı tablosu, zorlu bir denklemin sonucudur:

Çürümüş Altyapı: Yılların ihmali ve yolsuzluğuyla adeta bir enkaza dönen su şebekeleri.

Boğulmuş Nehir: Yatağı daraltılarak ve kolları doldurularak akışı engellenen bir Nil.

İşgal Edilmiş Kıyılar: Göz göre göre nehrin yatağına inşa edilen kaçak köyler ve mahalleler.

Teslim Olmuş Devlet: Su kozunu Etiyopya'ya kaptıran, pazarlık gücünü sıfırlamış bir yönetim.

Bu gidişatın sonu bellidir: Su salındığında sele, tutulduğunda ise susuzluğa mahkûm bir Mısır...Ve hepsinden daha acısı, Allah'ın bu topraklara armağanı olan o kutsal nehrin dizginlerini elinde tutan yabancı bir iradenin gölgesinde, her geçen gün biraz daha boyun eğen bir ülke...

Gerçek çözüm, göstermelik görüşmeler yapmak ya da uluslararası yardımları ve Dünya Bankası'nın sözlerini beklemek değildir. Gerçek çözüm, devletin temel yönetim sorumluluklarını eksiksiz olarak üstlenmesinde ve aşağıdaki eylem planını kararlılıkla uygulamasında yatmaktadır: Su altyapısı, sil baştan

doğru temellerde kurulmalıdır. Siyasi bağımsızlık tam olarak sağlanmalı, dışa bağımlılık sona erdirilmelidir. Ulusal su haklarını korumak için devletin tüm gücü seferber edilmelidir. Yönetimdeki yolsuzluk kökünden kazınmalıdır. Kapatılan tüm su kanalları yeniden açılmalıdır. Nil yatağındaki yapılaşma kalıcı olarak yasaklanmalıdır. Su, bir avuç imtiyazlının değil, tüm halkın çıkarına göre yönetilmelidir. Yozlaşmış bir kapitalist sistemi uygulayan bir yönetimin bunları yapması mümkün değildir. Bütün bunlar, ancak halkını gerçekten İslam'la gözeten bir devleti gerektirir.

İslam'a göre devlet, ümmetin çıkarlarının bekçisi olmalı, dışarıya bağımlı olmamalıdır. Projelerini, bağışçı ülkelerin dayatmalarına göre değil, "Egemenlik Şariat'ındır, Otorite Ümmetindir" ilkesine göre yeniden şekillendirmelidir. Bu da ancak İslam'la gerçek anlamda hükmeden bir sistemle mümkündür. Böyle bir sistem, siyaseti yeniden ideolojiye göre şekillendirecek ve halkın işleriyle ilgilenmeyi, medya için söylenmiş boş bir slogan olarak değil, en temel amacı olarak görecektir.

Allah'ım! Bize İslam Devleti'ni, onun otoritesini ve Şariatını yeniden nasip et ki, bir kez daha Nübüvvet metodu üzere Raşidi Hilafet'in gölgesi altında yaşayalım!

“O ülkelerin halkı inansalar ve sakınsalardı, elbette onların üstüne gökten ve yerden nice bereket kapıları açardık, fakat yalanladılar, biz de ettikleri yüzünden onları yakalayıverdik.” [Araf 95]

حزب التحرير

Hizb-ut Tahrir

Mısır Vilâyeti

Medya Bürosu

Adres: 31 el-Cela Caddesi, Kahire | **Tel:** (+20) 22 738076- 511 985 7010 | **E-Mail:** hizb.ut.tahrir.eg.gmail.com

www.hizb-ut-tahrir.org | www.hizb-ut-tahrir.info | www.hizb.net | www.turkiyevilayeti.com